

dokonané, kdyby byl obžalovaný nebyl při tom přistihnut svědkem Ondřejem B-em. Činnost jeho vybočila proto již z období beztrestného jednání přípravného. V důsledku tohoto hlediska je okolnost, na niž klade stížnost důraz, že o pokusu krádeže nelze proto mluvit, poněvadž věc nebyla ještě odnesena z ohraženého nádraží, bez právního významu, zvláště když dle zákona ani k dokonané krádeži se nevyžaduje, by věc odstraněna byla pachatelem z místnosti dosavadního majitele, nýbrž stačí pouhé ukrytí věci na místě činu, pokud je tím jen odňata dosavadnímu majiteli možnost, s věcí dle vůle vládnouti. Odvolání státního zastupitelství vytýkající, že nalézací soud vzal neprávem jako polehčující okolnost, že žádná škoda nepovstala, je odůvodněno. Okolnost, že žádná škoda nepovstala, nelze v tomto případě pokládati za polehčující okolnost, ježto jedná se zde o pokus krádeže a zmíněná okolnost obsažena jest již ve skutkové podstatě pokusu.

Čís. 451.

Skutkové podstatě zločinu §u 68 tr. zák. odpovídá i činnost, směřující k tomu, by násilím překonán byl odpor se strany vrchnosti, proti níž útok cílí, teprve očekávaný neb i jen předvídaný.

Pod pojem »pobuřování« ve smyslu §u 72 tr. zák. spadají činnosti, jež zahrnuje návod ve smyslu §u 5 tr. zák.

(Rozh. ze dne 21. května 1921, Kr II 216/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 9. února 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem pozdvižení ve smyslu §§ 68 a 69 tr. zák.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti dle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., vychází zmateční stížnost z právního názoru, jakoby skutková podstata zločinu pozdvižení dle § 68 tr. zák. byla dána jen tehdy, směřoval-li násilný odpor proti aktivnímu vystoupení, proti nějakému opatření vrchnosti a namítá stížnost, že v tomto případě nesměřoval úmysl davu proti podobnému opatření vrchnosti, proti němuž, poněvadž ho ve skutečnosti nebylo, směřovati nemohl, nýbrž, že dav, přitáhnuv před okresní hejtmanství, doprovázel jen deputaci, vyslanou za tím účelem, by okresní hejtman zakročil v příčině propuštění vězňů, a že před budovou okresního hejtmanství setrval jen, by seznal výsledek deputace. Šlo prý tudíž jen o manifestaci, která buď postrádá povahy trestného činu vůbec nebo by snad mohla přijíti v úvahu jen s hlediska §u 3 shromažďovacího zákona. Namítka je bezpodstatná. Stížnost opouští především ve svých vývodch půdu skutkových zjištění rozsudku, dle §§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř. pro ni i pro zrušovací soud závazných, dle nichž sročené zástupy lidu přitáhly do města z okolních vesnic, by násilím vynutily na okresním hejtmanu propuštění 14 zatčených osob, tak že o pouhé manifestaci nemůže býti řeči, to tím méně, když dle rozsudkového zjištění někteří účastníci

zástupu, mezi nimi i obžalovaní, byli opatřeni zbraní. Názor pak, z něhož zmateční stížnost vychází, dlužno označiti jako právně mylný. Úmyslem odporu ve smyslu §u 68 tr. zák. může býti dle doslovu tohoto zákonného ustanovení také, by bylo něco vynuceno, ba dokonce, by jen jakýmkoli způsobem rušen byl veřejný klid. V tomto případě nemusí, v onom případě pak namnoze ani nemůže násilný odpor směřovati proti nějakému aktivnímu vystoupení neb opatření vrchnosti, které na ní naopak kladením násilného odporu teprve má býti vynuceno. Tomu bylo tak i v tomto případě, v němž dle rozsudkového zjištění, shora již zmíněného, na okresním hejtmanu dle úmyslu srocených zástupů násilím propuštění zatčených teprve vynuceno býti mělo a také skutečně vynuceno bylo. Odpovídá tudíž skutkové podstatě zločinu dle §u 68 tr. zák. i taková činnost, která směřuje k tomu, by násilím překonán byl odpor, se strany vrchnosti, proti níž útok čelí, teprve očekávaný neb i jen předvídaný. Správně podřadil tudíž nalézací soud jednání obžalovaných skutkové podstatě zločinu pozdvižení ve smyslu §u 68 (69) tr. zák. a zmateční stížnost jest v tomto směru bezpodstatnou. Pokud pak se týče trestné kvalifikace jednoho z obžalovaných, jemuž byl uložen trest dle první sazby §u 72 tr. zák., uvádí se v rozhodovacích důvodech rozsudku nalézacího soudu nejen, jak sama stížnost připomíná, při odůvodňování výměry trestu jako okolnost stěžovateli přitěžující, že byl pobuřovatelem ostatních spoluobviněných, nýbrž zjišťuje se o něm mimo to při odůvodňování výroku o vině, že vyhubováním vyhlášky, by se občané ozbrojili a se zbraní táhli do města, že nadešla vhodná doba k desazení jejich požadavků, celou vesnici pobouřil a tak nejvíce se přičinil o to, by lid z vesnice celkový účel srocení posílil a podporoval, čímž naznačeno je zcela jasně, že nalézací soud spatřuje ve stěžovateli pobuřovatele ve smyslu první věty §u 72 tr. zák. Dovolávajíc se číselně důvodu zmatečnosti dle §u 281 čís. 10 tr. ř., stížnost namítá, že pouhé vyhubování není pobuřováním ve smyslu dotyčných zákonných ustanovení, jímž prý míněno jest vykonávání jistého psychického vlivu na rozhodnutí třetích osob. Zákon nepodává v žádném z oněch ustanovení, v nichž stanoví zvláštní tresty pro pobuřovatele a vůdce, definice tohoto pojmu, není však důvodu k domněnce, jakoby tato forma trestní viny, mající arcif v zápětí zvýšenou trestnost, vyžadovala jiný ráz či snad větší intenzitu působení na vůli a rozhodnutí jiných, než které předpokládá pojem návodu ve smyslu §u 5 tr. zák. Že ale vylíčené jednání stěžovatelovo odpovídá pojmu návodu, je nepochybně, neboť jím stěžovatel zločin, o který se v tomto případě jedná, jak zjišťuje rozsudek, nastrojil a dal k němu úmyslně podniknout, a nalézací soud vyměřil mu tudíž trest správně dle první sazby §u 72 tr. zák.

Čís. 452.

Vlakvedoucí může dáti znamení k odjezdu vlaku pouze se svolením službu konajícího úředníka a jemu následujícími souhlasnými znameními všech průvodčích vlaku.

(Rozh. ze dne 23. května 1921, Kr I 819/20.)